

Czesław Miłosz

Poeta - prozaik - tłumacz

Kalendarz życia i twórczości

- 1911**, 30 czerwca, urodził się w Szetejniach, pow. Kiejdany, na Litwie. Syn inżyniera drogowego Aleksandra Miłosza i Weroniki z Kunatów.
- 1929**, uzyskał maturę w Gimnazjum im. Króla Zygmunta w Wilnie.
- 1930**, opublikował pierwsze swoje wiersze pt. „Kompozycja” i „Podróż” w czasopiśmie studentów Uniwersytetu im. Stefana Batorego pt. „ALMA MATER VILNENSIS” (nr 9. 56-7).
- 1931**, spotkał się w Paryżu z kuzynem Oskarem Miłoszem, poetą francuskim litewskiego pochodzenia który odegrał szczególnie ważną rolę w kształtowaniu jego świadomości artystycznej.
- 1931-33**, był członkiem grupy poetyckiej pn. „ŻAGARY” i redaktorem czasopisma o tej samej nazwie.
- 1933**, zadebiutował tomem wierszy pt. „Poemat o czasie zastygłym”, Wilno.
- 1934**, ukończył Wydział Prawa na Uniwersytecie Stefana Batorego w Wilnie.
- 1934**, otrzymał nagrodę wileńskiego Związku Literatów za twórczość poetycką
- 1934-1935**, przebywa jako stypendysta na studiach w Paryżu.
- 1936**, ogłosił drugi tom wierszy pt. „Trzy zimy”, Wilno
- 1936-37**, pracował w Polskim Radiu, oddział w Wilnie. Na żądanie władz wojewódzkich został usunięty z Radia za głoszone przekonania społeczne (zdecydowanie lewicowe).
- 1937-39**, rozpoczął pracę w centrali Polskiego Radia w Warszawie - tu pracował razem z Józefem Czechowiczem.
- 1939-44**, okres wojny i okupacji przeżył w Polsce. Od 1940 r. przebywał w Warszawie, pracując literacko w konspiracji.
- 1940**, opublikował konspiracyjne wydanie swoich „Wierszy” pod pseudonimem Jan Syruć, Warszawa.
- 1942**, przygotował i opublikował konspiracyjną antologię pt. „Pieśń niepodległa. Poezja czasu wojny”, Warszawa.
- 1945**, należał do zespołu redakcyjnego miesięcznika „TWÓRCZOŚĆ”.
- 1945**, ogłosił tom wierszy pt. „Ocalenie”, Warszawa. Tom zawierał utwory pisane głównie w latach okupacji.
- 1945-50**, pracował w placówkach dyplomatycznych w Waszyngtonie i Paryżu jako attache kulturalny PRL.
- 1951**, zdecydował się pozostać na emigracji - zamieszkał w Paryżu, gdzie żył wyłącznie z pracy literackiej.
- 1951**, opublikował tom publicystyki pt. „La Grande Tentation”, Paryż. Książkę przełożono w 1954 na język duński.
- 1953**, otrzymał w Genewie „Prix Litteraire Europeen” za powieść „La Prise du pouvoir”. Jego książki zaczęły pojawiać się w tłumaczeniach na różne języki.
- 1953**, opublikował powieść pt. „Zdobycie władzy”, Paryż. Przełożono ją także na języki: angielski, francuski, niemiecki i hiszpański,
- 1953**, opublikował tom kontrowersyjnej publicystyki pt. „Zniewolony umysł”, Paryż.
- 1955**, ogłosił tom wierszy pt. „Światło dzienne”, Paryż.
- 1955**, ukazał się jego wybór wierszy w przekładzie na język litewski pt. „Epochos samoningumo poezija”, Buenos Aires.
- 1955**, opublikował powieść pt. „Dolina Issy” Paryż. Przetłumaczono ją także m. in. na języki: angielski, francuski, niemiecki, szwedzki. W 1966 r. ukazało się jej drugie polskie wydanie w londyńskim wydawnictwie Oficyna Poetów i Malarzy.
- 1957**, opublikował „Traktat poetycki”, Paryż.
- 1957-58** - tłumaczy na język polski i publikuje „Wybór pism” Simone Weil, „Politykę i rzeczywistość” Jeanne Hersch oraz „Pracę i jej gorycze” Daniela Bell.
- 1958**, opublikował tom tłumaczeń i esejów pt „Kontynenty”, Paryż.
- 1959**, ogłosił tom rozważań autobiograficznych pt. „Rodzinna Europa”, Paryż.
- 1960**, jesienią, osiedlił się w Stanach Zjednoczonych, gdzie rozpoczął pracę dydaktyczną na Wydziale Języków i Literatur Słowiańskich w California University w Berkeley.
- 1961**, opublikował tom pt. „Król Popiel i inne wiersze”, Paryż.
- 1962**, w pięćdziesiątą rocznicę śmierci Stanisława Brzozowskiego napisał o nim studium pt. „Człowiek wśród skorpionów”, Paryż.
- 1964**, ogłosił tom wierszy pt. „Gucio zaczarowany”, Paryż.
- 1965**, przetłumaczył na język angielski wiersze współczesnych poetów polskich i opublikował je w antologii: „Polish Postwar Poetry”, Londyn. W 1970 r. ukazało się drugie wydanie tej antologii.
- 1967**, opublikował kolejny tom „Wierszy” wydany w polskiej Oficynie Poetów i Malarzy w Londynie.
- 1968**, przetłumaczył i opublikował wiersze Zbigniewa Herberta: „Selected Poems”, Londyn.
- 1969**, opublikował tom esejów pt. „Widzenia nad Zatoką San Francisco”, Paryż.
- 1969**, opublikował obszerny podręcznik - dzieje literatury polskiej dla obcokrajowców: „The History of Polish Literature”, Londyn.
- 1969**, wydał tom wierszy pt. „Miasto bez imienia”, Paryż.
- 1972**, opublikował tom szkiców literackich pt. „Prywatne obowiązki”, Paryż.
- 1973**, ukazał się w języku angielskim wybór jego wierszy: „Selected Poems”, New York.
- 1972**, ukazał się w Języku angielskim wybór jego wierszy: „Selected Poems”, New York.
- 1973**, otrzymał nagrodę polskiego PEN-Clubu za tłumaczenia poezji polskiej na język angielski.
- 1974**, ogłosił tom wierszy pt. „Gdzie wschodzi słońce i kędy zapada”, Paryż.
- 1977**, opublikował tom szkiców pt. „Emperor of the Earth. Modes of Eccentric Vision”, Berkeley - Wydawnictwo Uniwersytetu Kalifornijskiego. Tom zawiera szkice o polskiej i rosyjskiej literaturze głównie XIX wieku.
- 1977**, ukazał się w USA obszerny wybór jego wierszy pt. „Utwory poetyckie - Poems”, Ann Arbor.
- 1977**, opublikował tom esejów pt. „Ziemia Ulro”, Paryż.
- 1977**, przetłumaczył na język angielski tom wierszy Aleksandra Wata pt. „Mediterranean Poems”, Ann Arbor.
- 1978**, 7 kwietnia, otrzymuje międzynarodową konkursową nagrodę pn. „Neustad International Prize for Literature”, przyznaną przez Uniwersytet Oklahoma w Norman.
- 1978**, ukazał się w USA numer czasopisma „World Literature Today” (wol, 52 nr 3) w całości poświęcony Miłoszowi.
- 1979**, rozpoczął druk własnych tłumaczeń fragmentów Biblii. Ukazały się m. in. „Księga Psalmów”, „Księga Hioba”, „Księga Ruth”.
- 1980**, 9 października, Akademia Szwedzka przyznaje Czesławowi Miłoszowi Nagrodę Nobla w dziedzinie literatury „Za całokształt twórczości, w której z bezkompromisową wnikliwością ujawnia zagrożenie człowieka w świecie pełnym gwałtownych konfliktów”. Wszystkie polskie środki masowego przekazu, w tym dzienniki, czasopisma społeczno- kulturalne i literackie, przyjęły ten fakt z uznaniem i zadowoleniem.
- 1980**, listopad. Senat Akademicki KUL zatwierdził uchwałę Rady Wydziału Nauk Humanistycznych uczelni o nadaniu Czesławowi Miłoszowi najwyższej godności uniwersyteckiej: Doctor Honoris Causa KUL.
- 1980**, listopad, ukazuje się w krakowskim wydawnictwie ZNAK wybór jego poezji pt. „Gdzie wschodzi słońce i kędy zapada” I Inne wiersze.
- 1980**, 9-14 grudnia, poeta uczestniczy w uroczystościach wręczenia mu Nagrody Nobla w Sztokholmie.
- 1981**, Styczeń - maj, ukazują się kolejne krajowe edycje utworów poety. Państwowy Instytut Wydawniczy publikuje „Wiersze wybrane”, Spółdzielnia Wydawnicza „Czytelnik” „Poezje”, a Wydawnictwo Literackie zamieszcza w antologii „Ze struny na strunę” - obszerny wybór wierszy Miłosza.

W kalendarzu pominięto liczne artykuły i wiersze Czesława Miłosza drukowane w różnych czasopismach oraz recenzje z jego książek. Tylko wyjątkowo uwzględniono jego tłumaczenia i prace redakcyjne.

Opracował: **WACŁAW WOŁYŃSKI**